

POSTUP VE STAVU ROPNÉ NOUZE

S přihlédnutím k zákonu č. 189/1999 Sb. ve znění zákona č. 560/2004 Sb., o nouzových zásobách ropy a Sdělení 46/2001 Sb.m.s. Ministerstva zahraničních věcí o přístupu České republiky (dále jen „ČR“) k Dohodě o mezinárodním energetickém programu vyplývá pro ČR povinnost řešit stavy ropné nouze rovněž v souladu s dokumenty, schválenými orgány Mezinárodní energetické agentury (dále jen „IEA“) o postupu ve stavu nouze a rovněž v souladu s příslušnými dokumenty EU.

1. Při trvalém poklesu dodávek ropy/ropných produktů do ČR a ve stavu ropné nouze vyhlášeném vládou ČR v souladu se zákonem č. 189/1999 Sb. ve znění zákona č. 560/2004 Sb. budou výrobci, dovozci a distributoři nadále používat pro krytí svých potřeb ropu a ropné produkty z vlastních zdrojů a vlastních zásob. Nařízení vlády, kterým bude vyhlášen stav ropné nouze, může používání vlastních zdrojů a zásob množstevně omezit.
2. Výrobci, dovozci, vývozci a distributoři budou předsedou NESO v rámci posuzování aktuální situace na ropném trhu vyzváni, aby dobrovolně nabídli na trhu podíl svých dodávek nebo zásob, jestliže jejich dodávky nebo zásoby jsou vyšší, než byly dodávky a zásoby ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku. Pokud se tyto dodávky uskuteční, budou realizovány jako nákup/prodej za tržní ceny. Společnosti si budou zasílat své nabídky/poptávky navzájem. O svých vzájemných nabídkách/poptávkách budou informovat sekretariát Národní organizace pro společný postup ve stavu ropné nouze (dále jen „NESO“ - National Emergency Sharing Organization), který o nich vede přehled v souladu s dokumenty IEA. NESO v případě potřeby usiluje o vyřešení vzájemných sporných otázek. Správa státních hmotných rezerv (dále jen „Správa“) neřeší případnou nedohodu společností o vzájemných dodávkách, resp. následné spory z nich vyplývající.
3. Ve stavu ropné nouze je zákonnou povinností jednotlivých výrobců, dovozců, vývozců a distributorů hlásit Správě stavy svých dovozů, vývozů a zásob za minulý měsíc spolu s výhledem na běžný měsíc a na příští 2 měsíce v termínech určených Správou (dotazník QuB IEA).
4. Nouzový systém IEA předpokládá, že afilace ropných společností (Reporting Company dále jen „RC“, které vyplňují pro IEA krizový dotazník QuA) obdrží v rámci vyrovnávání rozdílů v zajištěnosti dodávek mezi jednotlivými členskými zeměmi přednostně dodávky od svých mateřských či sesterských společností. Toto platí i v opačném případě, kdy by pro ČR vznikla povinnost dodávat.
5. NESO přednostně sleduje dodávky podle tří základních skupin produktů: 1. benzin automobilový, 2. letecký petrolej, motorová nafta, lehký topný olej a 3. těžký topný olej. Dodávky mohou být případně dohodnuty v ropě.
6. Správa není za stavu ropné nouze povinna kladně reagovat na případný požadavek (poptávku) výrobce, dovozce, vývozce nebo distributora na dodávku ze svých nouzových zásob, pokud tak není výslovně uvedeno v usnesení vlády.
7. Pokud nejsou poruchy v zásobování řešitelné ani v rámci dodávek do ČR, ani v rámci vzájemných dodávek mezi ropnými společnostmi, doporučí NESO předsedovi Správy, aby neprodleně navrhl vládě vyhlášení stavu ropné nouze a množství, které má být uvolněno z nouzových zásob ropy a ropných produktů.
8. Předseda Správy vychází z podkladů a návrhů vzniklých z jednání NESO při formulaci svých návrhů vládě na vyhlášení (odvolání) stavu ropné nouze a přijetí opatření k řešení vzniklé situace včetně rozhodnutí o čerpání nouzových zásob ropy a ropných produktů.

9. Výdej nouzových zásob ropy a ropných produktů provádí Správa za stavu ropné nouze vždy jen na základě usnesení vlády, a to formou půjčky, převodu práva hospodaření či prodeje za aktuální tržní nebo pevně stanovenou fixní cenu, nebo na základě prodeje za nejvyšší nabídnutou cenu, nebo ve výjimečných případech na základě kontraktem definované cenové formule, pokud není vládou rozhodnuto o cenové regulaci. Při formulaci návrhů na rozhodnutí vlády o konkrétním způsobu výdeje nouzových zásob předseda Správy zásadně přihlíží k důsledkům tohoto rozhodnutí pro nabídkovou i poptávkovou stranu ropného trhu v ČR.
10. Pokud vláda rozhodne o cenové regulaci budou principy stanoveny Ministerstvem financí v souladu se zákonem č. 526/1990 Sb a všechny zúčastněné strany se podřídí těmto principům.
11. Půjčka, převod práva hospodaření či prodej nouzových zásob ropy a ropných produktů se realizují za dodacích a platebních podmínek, stanovených Správou. Správa může přihlídnout k doporučení zasedání NESO. Pokud bude výdej realizován jako půjčka, bude ve smlouvě dohodnut termín vrácení nouzových zásob.
12. Minimální množství výdeje nouzových zásob ropných produktů je 1000 tun, pokud nebude dohodou mezi Správou a příslušným odběratelem nebo vládou stanoveno jinak.
13. Výdej nouzových zásob ropy a ropných produktů bude zahájen tehdy, bude-li zřejmé, že vlastní zdroje výrobců, dovozců a distributorů budou vyčerpány. Zahájení a způsob výdeje nouzových zásob ropy a ropných produktů budou vždy předmětem jednání NESO.
14. Správa může nabídnout ropu z nouzových zásob pro přepracování v českých rafineriích buď přímo těmto rafineriím nebo jiným subjektům za aktuální tržní cenu. Správa je oprávněna zajistit přepracování ropy z nouzových zásob v českých rafineriích na vlastní účet a s vyrobenými produkty dále nakládat v souladu s výše uvedenými zásadami. V tomto směru může Správa přihlídnout k doporučení zasedání NESO.
15. Přepracování ropy z nouzových zásob v českých rafineriích se uskuteční za podmínek podle kontraktu dohodnutého mezi rafinerií a zadavatelem přepracování. Přepracování ropy bude v maximální míře směřovat k výrobě ropných produktů dle bodu 5.
16. Pro zabezpečení nezbytného chodu českých rafinerií mohou být na základě příslušného nařízení vlády ve stavu ropné nouze zavedena regulační opatření k zpracování ropy. Nezbytný chod českých rafinerií na úrovni technického minima může být (s ohledem na aktuální situaci, po projednání v NESO a na základě usnesení vlády) zabezpečen dodávkami z nouzových zásob ropy.
17. Při poklesu nouzových zásob ropy a ropných produktů na úroveň 60 denního pokrytí spotřeby navrhne předseda Správy vládě vyhlášení přidělového systému podle §5, písmeno h) zákona č. 189/1999 Sb. ve znění zákona č. 560/2004 Sb.
18. Předseda Správy při vyhlášení přidělového systému podle bodu 17. navrhne vládě postup pro uvolnění nouzových zásob, a to po předchozím projednání v NESO.

Schváleno 10. 7. 2003

1. revize schválena na zasedání NESO dne 7.12.2005

předseda SŠHR